

ALLARD KRIJGER is redacteur van ons zusterblad Interface, docent aan het Conservatorium in Haarlem, sounddesigner, componist, multi-instrumentalist, producer (FRAKnoise) en zo gaat de lijst nog even door. Ook is hij betrokken bij Modulab Eindhoven dat zich bezighoudt met de verbinding tussen elektronische muziek en andere kunstvormen. www.fraknoise.nl

Roland AX-Edge keytar

Draagbare geluidenduivel

Soms vraagt een synth-riff er gewoon om niet alleen lekker gespeeld, maar ook visueel aantrekkelijk uitgevoerd te worden! De AX-Edge van Roland is een synthesizer/controller van Roland in de keytar-traditie, met een heel dikke sound.

Wat heeft deze nieuwe Roland AX-Edge ons te bieden? Is dat misschien wel meer dan we kunnen hopen? Het antwoord daarop is: ja! De AX-Edge is namelijk véél meer dan enkel een showelement. Toch ga ik eerst in op de looks van deze opmerkelijke synthesizer. Voor deze test heeft Roland ons de zwarte versie opgestuurd. Van deze versie zijn alle toetsen zwart, ook de witte. En nee, dat blijkt niet verwarrend te zijn tijdens het spelen. In de campagne rondom de AX-Edge legt Roland veel nadruk op het flashy uiterlijk. De vorm is inderdaad jaren tachtig-futuristisch. En de fraaie van stevig rood plastic gemaakte 'blade' geeft het ding een uitstraling van scherpe kwaliteit. Het lijkt met wat fantasie wel op een heel groot keukenmes. Voor de AX-Edge kun je een speciale ST-AX2 stand aanschaffen. Hij paste in geen van mijn gitaarstands, maar volgens de importeur kan dat bij sommige stevigere stands wel degelijk lukken. Uitproberen dus.

Qua customizing zijn er enkele opties. De blade kun je verwisselen; je krijgt er twee bij aanschaf van de AX-Edge. In het geval van de zwarte uitvoering zijn dat een rode en een zilveren; in het geval van de witte uitvoering een zilveren en een gouden. Roland suggereert dat je de blades ook zelf kunt customizen, maar geeft verder geen details over hoe je dat zou moeten doen, of waar. Maar goed, we kennen allemaal wel een grafisch ontwerper en/of graffitispuiters. Op plaatjes zie je voornamelijk de zwarte uitvoering; deze valt ook meer op. De witte is wat

gewoontjes. En ik vraag me trouwens ook af waarom de witte niet alleen maar witte toetsen heeft.

In positie Je hangt het instrument om met een gitaarband. Daartoe zijn er vier bevestigingspunten op de AX-Edge, zodat je een positie kunt vinden die past bij hoe jij het instrument wilt vasthouden.

Het kostte me wel wat moeite om een comfortabele speelpositie te vinden, want vaak heeft de AX-Edge de neiging iets naar voren te kantelen, zodat je het zicht op de displays en de knoppen kwijt bent. Dus automatisch ben je tijdens het spelen steeds bezig het keyboard naar je toe te draaien. Dat is vermoeiend. In principe moet je het keyboard ook vrij laag hangen. Als je hem hoger hangt, wat het kantelprobleem een beetje oplost, dan speel je met een sterk gebogen rechterpols. Om dat weer enigszins op te lossen kun je het keyboard heel schuin houden, met de linkerhandgrip omhoog. De displays zijn dan eigenlijk nog steeds onleesbaar. Of dit echt een probleem is, hangt denk ik samen met je lichaamsbouw, en het is natuurlijk ook een kwestie van wennen.

Aftasten Over de handgrip gesproken: daarop vinden we een aantal controllers, zoals een keytar betaamt. In dit geval zijn dat een druk- en positiegevoelige ribboncontroller, een modulation bar, twee kleine draaiknoppen bovenop de grip, een drietal drukknoppen achterop de grip en nog twee voorop. Ik merk dat sommige drukknoppen voor mijn

handen (voor afwashandschoenen heb ik 'medium') niet optimaal gepositioneerd zijn. De drukknop voor unison (die vette sound) druk ik gemakkelijk per ongeluk in bij het bedienen van de ribbon voor pitchbend. De andere twee zijn voor hold en portamento. Die zijn comfortabeler te bedienen, maar alle drie hebben ze een beetje onduidelijke feel. Ik voel wel een klik, maar in de hitte van het moment zou ik een grotere knop met meer tactiele feedback fijn vinden. De program change-knoppen voorop zijn hetzelfde, maar hier is dat prima.

De modulation bar is een speciaal voor de keytar ontwikkelde controller. Deze vervult min of meer de functie van een modulatie-wiel. Het is een stuk plastic met daarachter een stevige veer. Hier dus wel die tactiele feedback. Alleen is de 'travel', oftewel de afstand waarover deze controller kan bewegen, nogal kort uitgevallen. Het is erg moeilijk, zo niet onmogelijk, om deze controller langzaam en subtiel te gebruiken. Je kunt niet half indrukken en die waarde vasthouden.

Dan zijn er nog de twee draaiknoppen. Deze snap ik echt niet. Bij een flink aantal presets heeft Roland onder de eerste van die twee de filter cutoff frequency gezet. Dat is op zich prima. Maar je moet je hand die tijdens het spelen de grip omklemt loslaten om deze knop te kunnen bedienen. Het kan wel met je duim, maar de knop wiebelt dan ernstig. Of een grotere knop (en steviger) of een schuif of draaiknop zoals het volume van een oude transistorradio (horizontaal en verzonken in de behuizing) was hier veel beter geweest. De ergonomie is wat mij betreft dus voor verbetering vatbaar, maar het kan zijn dat de AX-Edge zich beter plooit naar jouw anatomie. Roland heeft diverse knoppen wel een lekker hoge resolutie meegegeven - 1024

stappen - waardoor je heel nauwkeurige parameterverandering kunt maken. Dat ze bij Roland goed nadenken over hun producten, zien we ook aan een paar andere slimme features. Zo kan de AX-Edge op batterijen werken en heeft hij bluetooth-midi. De audio kun je dan ook draadloos maken met een apart aan te schaffen wireless systeem, en dan ben je echt helemaal vrij op het podium. Dat is wel erg tof.

Naadloos over de top Ik ben tot nu erg kritisch geweest, maar vanaf hier is dat echt afgelopen. Want goed zeg, wat klinkt dit ding een partijtje lekker! In de AX-Edge zit een totaal over de top synth-engine-ontwerp dat verwant is aan die in de AX-Synth. Er is zelfs een gratis collectie AX-Synth sounds voor de AX-Edge. Waar de meeste mainstream synths toch een soort van Dacia Duster zijn (alles werkt, is functioneel, klinkt goed, ziet er goed uit, maar doet ook precies en alleen dat), is de AX-Edge eerder een Lamborghini. Lieve help, echt een overdaad aan alles: oscillators, samples, effecten, stapelbaar, 4 parts, geheugen, setlists. Zo is de polyfonie van dit instrument 256, terwijl verreweg de meeste presets monofoon zijn. Snap je hoe dik je sound dan kan zijn? Als je van analoge synthgeluiden houdt, maar geen zin heb in het gedoe en de beperkingen die dat met zich meebrengt: koop de AX-Edge! Serieuw, hij klinkt als iedere analoge synth die ooit het daglicht heeft gezien. Dit trouwens dankzij een volledige nieuwe ontwikkelde soundchip. Veel presets zijn herkenbaar uit de symfonische rock en progrock van toen en nu, aangevuld met synthpop, new wave, new-age, Krautrock, en zo meer. Maar ook sounds herkenbaar van

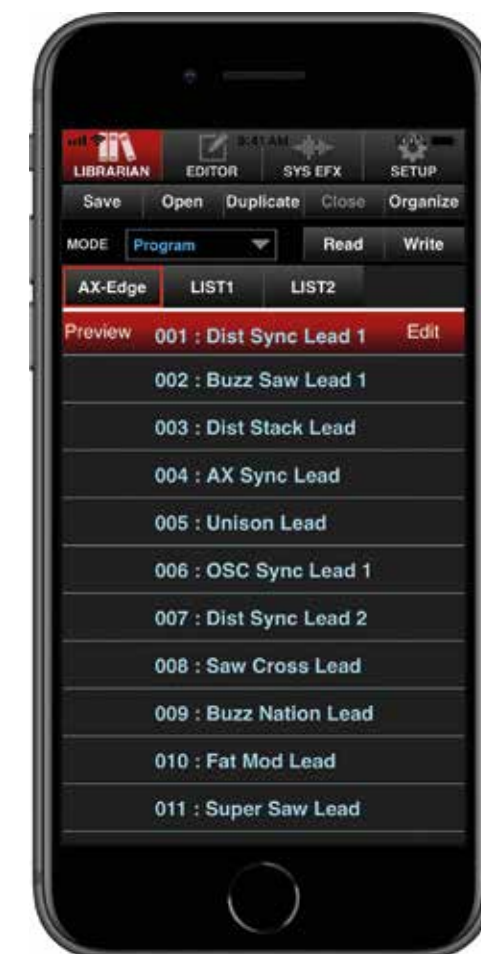
Jean-Michel Jarre, Vangelis, Tomita, Ultravox, Depeche Mode en Tangerine Dream nestelen zich broedelijk tussen techno-, house- en edm-variaties. Kortom: het is een soort encyclopedie aan synthesizersounds. Heel veel geluiden zijn monofoon, wat begrijpelijk en ook zinvol is voor een keytar. Dat heeft Roland echt heel goed gedaan, de geluiden die erin zitten passen helemaal bij het uiterlijk van de AX-Edge en bij hoe het instrument gebruikt zal worden. Naadloos. Er zijn wel erg veel sounds, wat het misschien moeilijk maakt om je favorieten te vinden. Roland heeft echter een smartphone-app gemaakt voor het editen en organiseren van presets en setlists, voor zowel iOS als Android die werkt via bluetooth. O wacht, er zit ook nog een heel coole vocoder in! Wel zelf microfoon meebrengen. In dit geval zou ik dan zo'n draadloos ding nemen dat je op je hoofd kunt dragen. Zie je het al voor je?

Uniek Gaaf dat een groot merk als Roland niet alleen megacommercieel spul maakt, maar ook denkt aan nicheproducten waar zij iets moois van kunnen maken. Niets belet je om hier gewoon je standaard synthesizer van te maken, ook voor huis-tuin-en-keuken-geluiden. Hoewel de gewone piano niet heel best is (de housepiano daarentegen is briljant!). De speciaal voor dit instrument ontwikkelde presets zijn zeer de moeite waard. Ze klinken goed en zijn expressief bespeelbaar, mede dankzij slim gebruik en hoge resolutie van de controllers. Ondanks mijn kanttekeningen daarbij werkt het wel goed met deze sounds. Samenvattend: de AX-Edge is een unieke omhangsynth die extreem geschikt is voor je live performance. 🎧

'Niets belet je om hier gewoon je standaard synthesizer van te maken'

Roland AX-Edge

Type: usb-midicontroller met ingebouwde klankgenerator
Toetsen: 49 fullsize, aanslaggevoelig met aftertouch
Max. polyfonie: 256 stemmen
Effecten: eq, vocoder, 79 multi-effecten, 8x chorus, 6x reverb, compressor master-eq
Andere functies: song player, arpeggio, vocoder, controllers toewijsbaar,
Display: 16 karakters, 2 regels lcd
Aansluitingen: hoofdtelefoon, output (l/mono, r), mic in, midi in/out, usb (ook voor midi), pedaal, DV 9V-AC adapter (kan ook op 8x batterijen)
Afmetingen: 125 x 29 x 8,5 cm
Gewicht (zonder batterijen): 4,2 kg
Prijs: € 999,- (ST-AX2 statief € 59,-)
Distributeur: Roland Central Europe (www.rolandce.com)

Je kunt de AX-Edge ook via een app bedienen